

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU
z dnia *28 maja* 2026 roku

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Jeziora Jelenie”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 i 426) zarządza się, co następuje:

- § 1. Ustanawia się na 3 lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Jeziora Jelenie”, zwanego dalej „rezerwatem”.
- § 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określa załącznik nr 1 do zarządzenia.
- § 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań zawiera załącznik nr 2 do zarządzenia.
- § 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.
- § 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku
Anna Tchórzewska

Załącznik nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
<i>Zagrożenia istniejące wewnętrzne</i>		
1.	Duże ilości śniegołomów i śniegowalów stwarzających zagrożenie poprzez blokowania przejazdu dróg leśnych i dojazdów pożarowych.	Usunięcie drzew wzdłuż granic rezerwatu przebiegających po drogach leśnych.
2.	Zagrożenie pożarowe spowodowane nadmiernym nagromadzeniem biomasy powstałej na skutek intensywnych opadów śniegu (śniegołomy i śniegowwały).	Wywóz części drewna z usuniętych śniegołomów i śniegowalów i zagospodarowanie we własnym zakresie.
<i>Zagrożenia potencjalne wewnętrzne</i>		
3.	Zaśmiecenie terenu rezerwatu.	Sprzątanie odpadów.
<i>Zagrożenia istniejące zewnętrzne</i>		
4.	Antropopresja- penetrowanie terenu rezerwatu przez ludzi.	1. Oznakowanie granic rezerwatu. 2. Ustawienie tablic informujących o formie ochrony przyrody.
<i>Zagrożenia potencjalne zewnętrzne</i>		
5.	Nie stwierdzono.	Nie wskazuje się.

Załącznik nr 2

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
1.	Usunięcie śniegołomów i śniegowałów stanowiących zagrożenie.	Według potrzeb wzdłuż dróg leśnych kluczowych dla ochrony przeciwpożarowej rezerwatu oraz wzdłuż granicy rezerwatu. Należy pozostawić co najmniej 20% drewna do naturalnego rozkładu, a pozostałe usunąć z rezerwatu i zagospodarować we własnym zakresie. Prace wykonać w całości poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem 1 marca - 31 sierpnia.	Wzdłuż dróg leśnych i granicy rezerwatu w pasie o szerokości nie większej niż maksymalna wysokość drzewostanów (do 30 m).
2.	Oznakowanie granicy rezerwatu.	1. Oznakowania granicy rezerwatu zieloną farbą w postaci opaski na drzewach. 2. Oznakowanie rezerwatu tablicami urzędowymi. Według potrzeb.	Na granicach rezerwatu.
3.	Sprzątanie odpadów.	Według potrzeb.	Cały rezerwat.

¹⁾ według Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lipusz na lata 2021-2032.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Jeziora Jelenie” został uznany na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jeziora Jelenie” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2025 r. poz. 1297). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie śródleśnych ekosystemów wodnych, w tym jezior lobeliowych wraz z charakterystyczną roślinnością i populacjami cennych gatunków roślin.

Rezerwat położony jest w województwie pomorskim, w powiecie bytowskim, w gminie Parchowo. Teren ten jest własnością Skarbu Państwa, w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lipusz. Rezerwat znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 Jeziora Chośnickie PLH220012 i w otulinie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Przedmiotem ochrony rezerwatu są dwa jeziora lobeliowe Duży Jeleń (16,97 ha) i Mały Jeleń (6,64 ha) oraz zbiornik bezimienny o charakterze dystroficznym (0,91 ha), wszystkie otoczone borem sosnowym. W Jeleniu Dużym zaobserwowano dość liczną, płytko rosnącą populację wyjątkowego w skali kraju gatunku poryblina kolczastego *Isoëtes echinospora*. Woda w Dużym Jeleniu i Małym Jeleniu ma brązowe zabarwienie. Trzeci zbiornik, zlokalizowany w południowej części rezerwatu, posiada cechy charakterystyczne dla układów dystroficznych – otoczony jest szerokim płem torfowym z żurawiną błotną *Oxycoccus palustris* i bagnem zwyczajnym *Ledum palustre*. Wszystkie zbiorniki rezerwatu stanowią wyjątkowy i bardzo wrażliwy układ hydrologiczny.

Zadania ochronne przygotowano na wniosek Nadleśnictwa Lipusz (pismo ZG3.7212.13.2025 z dnia 31.07.2025 r.) i odnoszą się jedynie do kwestii podniesionych we wniosku. Nadleśnictwo Lipusz we wniosku wskazało, że w wyniku silnych opadów śniegu znaczna część drzewostanów na obszarze rezerwatu „Jeziora Jelenie” uległa uszkodzeniu tworząc liczne śniegołomy i śniegowąły. Przeprowadzona w kwietniu 2025 r. lustracja terenowa, w której uczestniczyli pracownicy RDOŚ w Gdańsku oraz przedstawiciele Nadleśnictwa Lipusz potwierdziła skalę problemu. W wyniku intensywnych opadów śniegu w styczniu 2025 r. powstały bardzo duże ilości śniegowąłów i śniegołomów, a znaczne powierzchnie drzewostanów zostały zniszczone. Miejscami nagromadzenie biomasy jest tak duże, że wydzielający się posusz generuje realne zagrożenie pożarowe, część dróg leśnych, w tym drogi o szerokości powyżej 2 metrów stały się nieprzejezdne. Wydzielający się posusz stwarza zatem zagrożenie dla bezpieczeństwa osób poruszających się drogami leśnymi wzdłuż granic rezerwatu oraz wzmaga zagrożenie pożarowe w sposób bezpośredni (możliwość zaprószenia ognia w nagromadzonej biomasy) oraz pośredni (brak przejezdności dróg).

W związku z powyższym, zaplanowano działania ochronne, w ramach których drogi leśne przebiegające wzdłuż granic rezerwatu zostaną udrożnione. Część biomasy (nie mniej niż 20 %) zostanie pozostawiona w rezerwacie do naturalnego rozkładu. Pozostałe drewno, zostanie usunięte poza rezerwat i zagospodarowane przez Nadleśnictwo we własnym zakresie. Działanie takie zapobiegnie nadmiernemu gromadzeniu biomasy. Ponadto, zadania ochronne uwzględniły również potrzebę doraźnego działania w przypadku stwierdzenia zaśmiecenia rezerwatu, w szczególności w pobliżu brzegów jeziora i na plaży oraz potrzebę oznakowania granicy rezerwatu, w postaci

zielonych opasek na drzewach, a także tablic urzędowych informujących o formie ochrony przyrody. Zaplanowane działania ochronne nie będą miały negatywnego wpływu na cel ochrony rezerwatu, wpłyną natomiast na utrzymanie bezpieczeństwa pożarowego rezerwatu i najbliższego otoczenia.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków roślin, zwierząt lub grzybów. W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.

Informacja o projekcie zadań ochronnych została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnianym poprzez System Informacji o Środowisku karta nr 16/2026.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Nadleśnictwo Lipusz pismem znak ZG3.7212.13.2025 z dnia 06.02.2026 r. Nadleśnictwo Lipusz zaproponowało usunięcie zapisu wskazującego, iż prace należy wykonać poza okresem lęgowym ptaków argumentując, iż narzuca to ograniczenie pozyskania i wywozu surowca jedynie do okresu jesienno-zimowego, co skutkuje nagromadzeniem materiału i zwiększeniem rozwoju szkodników wtórnych oraz wzrostem zagrożenia pożarowego. Niemniej, zadania zostały przewidziane na okres 3 lat, a zatem prace należy zaplanować w taki sposób, aby mogły zostać zrealizowane poza okresem lęgowym ptaków. Celem takiego założenia, poza uniknięciem ingerencji w drzewa dziuplaste czy z gniazdami jest również brak ingerencji ciężkiego sprzętu oraz ochrona przed hałasem w okresie lęgowym ptaków. Uwaga ta nie została zatem uwzględniona. Pozostałe uwagi dotyczyły propozycji przeredagowania zapisów w celu uściślenia zakresu prac. Uwagi te zostały uwzględnione.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska pismem znak DZP-WP.6201.25.2026.MC z dnia 19.05.2026 r. z uwagami. Uwagi zasadne zostały uwzględnione.

Przygotowała: Agata Włodkowska – Starszy specjalista

